

V. INTERVIU

„BAROUL ESTE UN ORGANISM VIU ȘI ÎI ASIGURI VITALITATEA PRINTR-O CHEIE CARE SE NUMEȘTE COMUNICARE”

De Bogdan Valentin Mihăloiu

Nicolae Cîrstea: Domnule avocat Bogdan Mihăloiu, vă mulțumesc pentru că ați acceptat o discuție pentru portalul universuljuridic.ro. Pretextul acestei discuții îl constituie recenta conferință pe care Baroul Dolj a desfășurat-o în frumoasa și ultramoderna aula a Facultății de Drept, unde colegii au fost prezenți într-un număr extrem de mare. Aș vrea să vă întreb de ce ați ales această temă a conferinței – Camera preliminară?

Bogdan Valentin Mihăloiu: Vă mulțumesc și eu și îmi exprim bucuria pentru întâlnirea noastră. De ce camera preliminară? Necesitatea unei asemenea teme s-a desprins din discuțiile cu colegii noștri, din dificultățile întâmpinate de dumnealor în practică, dificultăți legate de abordarea unei teme noi din procedura penală. Din expunerea specialiștilor invitați am înțeles că în dreptul procesual penal român a mai existat o formă a camerei preliminare, însă forma actuală, pe care până la urmă a instituit-o legiuitorul, a creat niște dificultăți extraordinare. La început, alegerea temei „camera preliminară” pentru conferința noastră s-a născut din niște întrebări ale colegilor, de maniera: „ce scriem în memoriile de cameră preliminară?”, „înțelegem care este reglementarea și finalitatea ei, dar care este modul în care lucrăm practic pe camera preliminară”. Mă întrebau colegii: „Domnule consilier, ce scriem în memoriile de cameră preliminară?”. Nulitățile din procedura penală au devenit foarte puține iar caracterul formal al procedurii de cameră preliminară ne-a determinat să avem această abordare.

Nicolae Cîrstea: Ați plecat așadar de la o necesitate de înțelegere a acestui proceduri solicitată de colegi, și cred că ați avut puțin curaj pentru că dreptul penal nu este așa de extins cum este civilul sau comercialul, dar, plecând de la dorința

colegilor de a clarifica anumite aspecte, ați decis să abordați această temă. Cum s-a văzut de la prezidiu, dumneavoastră fiind și moderatorul acestei conferințe?

Bogdan Valentin Mihăloiu: *În primul rând, îmi exprim satisfacția că am reușit să captăm atenția colegilor care au confirmat prin prezență că alegerea noastră a fost una potrivită. De la prezidiu percepția a fost pozitivă, din perspectiva faptului că pe tot parcursul derulării conferinței am observat un interes manifest al colegilor pentru tema abordată. Speakerii de calitate pe care i-am avut au asigurat, de asemenea, un standard înalt al acestei conferințe și sunt convins că, până la urmă, deși era considerată o temă dificilă – camera preliminară are câteva articole, o parte dintre ele declarate neconstituționale –, am putut constata un câștig evident pentru colegii noștri, care, la ieșirea de la conferință, au dat un răspuns pentru munca noastră: „Acum știm ce să trecem în memoriile de cameră preliminară”.*

Nicolae Cîrstea: Din interacțiunile noastre la nivel național am observat o reticență a magistraților de a se apropia de lumea avocaților, de evenimentele realizate de avocați. Am văzut însă că la această conferință ați avut alături de dumneavoastră la prezidiu, dar și în sală, o serie de colegi magistrați care au onorat invitația și în calitate de speakeri, dar și în calitate de invitați. Cum ați reușit să îi convingeți să vină la un eveniment organizat de Baroul Dolj?

Bogdan Valentin Mihăloiu: *În primul rând, deschiderea către dumnealor a fost determinată de faptul că această conferință s-a dorit a fi un argument pe linia continuării pregătirii profesionale. Și pregătirea profesională este utilă și pentru avocați, însă este întotdeauna bine-venită și pentru magistrați. Noi avem relații bune cu corpul magistraților, nu este cristalizată, să zic așa, acea suspiciune generalizată de la nivel național, și eu m-am bucurat foarte mult că magistrații au răspuns invitației noastre. Probabil dumnealor au avut în vedere că am dat consistență acestei conferințe prin prezența a trei magistrați de anvergură: dl jud. Aurel Ilie, de la Înalta Curte de Casație și Justiție, dl jud. Mihail Udroiș, care a fost pentru noi o încununare a eforturilor pentru realizarea acestei conferințe, și dl procuror Costel Niculeanu, un dascăl de excepție și, din punctul nostru de vedere, un formator în materia dreptului penal în zona noastră. Ei bine, când reușești să realizezi o conferință la un asemenea standard, și revin la ideea că standardul este asigurat în esență de speakerii pe care reușești să îi aduci, este firesc ca magistrații, care mereu au avut deschidere față de avocați, pentru că relațiile dintre noi sunt bune, să dorească să obțină propriile experiențe din acest gen de conferințe. Concluzia, sau rezultatul, să zic așa, s-a văzut, prezența numeroasă a colegilor magistrați la această conferință, ceea ce pe noi nu poate decât să ne bucure.*

Nicolae Cîrstea: Ați abordat camera preliminară dintr-o triplă perspectivă: cea a judecătorului, cea a procurorului și cea a avocatului, prin natura profesiei celor care au fost speakeri la această conferință. Care sunt reacțiile colegilor dumneavoastră, cum s-a văzut din sală? Ce reacții aveți acum, la cald, să zic?

Bogdan Valentin Mihăloiu: Primele reacțiile la cold ne bucură foarte mult, colegii au apreciat consistența conferinței pe care noi am organizat-o și cred că pot să sintetizez rezultatul acestei conferințe prin această împrejurare de esență că foarte mulți colegi participanți au spus că au găsit soluții practice pentru întrebările pe care le au. Procedura de cameră preliminară a creat dificultăți dintr-o perspectivă, în esență, a apărătorului, pentru că au realizat colegii noștri că, odată depășită procedura de cameră preliminară, dosarul curgea în contra clienților pe care îi apără, și vorbesc aici cu precădere de avocații care apără inculpații. Ei bine, aceasta este prima concluzie care s-a desprins din conferință. Colegii avocați au înțeles că trebuie să trateze cu responsabilitate această procedură; că este bună, că este rea, nu contează. Ea există, își produce efecte în fiecare dosar, zi de zi în instanțe, și trebuie să o trateze cu responsabilitate. Oferindu-le și soluțiile practice pentru întrebările pe care dumnealor le-au avut în cadrul acestei conferințe, eu cred că le-am oferit un ajutor concret pentru a-și desfășura o apărare de calitate în continuare în procesele penale pe care le instrumentează.

Nicolae Cîrstea: Am observat, alături de Baroul Dolj, de conducerea Baroului Dolj, de Consiliul Baroului Dolj, prezența la conferință și a decanilor care fac parte din Centrul INPPA Craiova. Cât de important este pentru Barou, pentru Consiliu, pentru Centrul INPPA să strângă relațiile cu barourile care sunt arondate? Bănuiesc că au venit la conferință nu numai pentru ceea ce au primit din punct de vedere al clarificărilor legislative și doctrinare din partea speakerilor, dar și pentru a consolida o relație care știu că există între Baroul Dolj și celelalte barouri.

Bogdan Valentin Mihăloiu: Ați sesizat corect. Este abordarea pe care cei din conducerea Baroului Dolj, în special cei care asigură și conducerea INPPA, au avut-o. Este firesc să strângem rândurile în ceea ce ne privește pe noi avocații, și prezența decanilor barourilor arondate, să spun așa, centrului INPPA Craiova. Este cea mai bună modalitate de a transmite un semnal în rândul corpului avocaților din toate barourile. Îi așteptăm în continuare la astfel de conferințe, îi așteptăm la toate elementele de pregătire profesională. Până la urmă, imaginea noastră, a avocaților, va depinde de cât de bine suntem pregătiți. Dacă au întrebări, dacă au nelămuriri, dacă au dificultăți în exercitarea profesiei, vor găsi în asemenea conferințe o modalitate de a rezolva aceste probleme. Am înțeles, în faza aceasta de început a exercitării mandatului de conducere pe care l-am primit, să începem așa, prin invitarea decanilor. Suntem convinși că domnii decani vor duce în corpul avocaților pe care îi reprezintă mesajul nostru de a veni în mod constant la aceste conferințe și la tot ceea ce presupun elementele de pregătire profesională a avocaților.

Nicolae Cîrstea: Aș vrea să vă întreb, pentru că vă aflați la aproape nouă luni de când sunteți membru al Consiliului, cum ați găsit Baroul și care sunt cele mai importante probleme cu care se confruntă colegii avocați, știut fiind că Oltenia este totuși o zonă săracă. Problemele de clientelă, problemele din activitățile de zi cu zi sunt destul de importante, poate în Craiova avocatura are un anumit grad mai înalt în care este practică, dar sunt multe localități, multe orașe unde clientela este

destul de greu de găsit, unde colegii avocați bănuiesc că se confruntă chiar cu probleme financiare.

Bogdan Valentin Mihăloiu: *Aș vrea să vă răspund pe două paliere. Din perspectivă administrativă, Baroul Dolj a fost adus la un standard pe care eu îl apreciez ca fiind ridicat. Experiența dlui decan Turculeanu a fost evidentă și îi datorăm faptul că Baroul Dolj, din perspectiva organizării și a standardului, a ajuns la un nivel pe care îl poate aprecia orice avocat de la orice barou. Din perspectiva chestiunilor legate de profesie, întotdeauna vor fi lucruri de făcut. Am definit într-o întâlnire anterioară cu un coleg de-al dumneavoastră de breaslă că principala problemă a avocaților din Dolj a reprezentat-o implementarea noilor coduri. Nu sunt eu în măsură să spun dacă ele sunt bune sau nu, însă ce pot să vă spun este că aceste coduri, care, în esență, au vrut să degreveze sistemul judiciar, au complicat existența avocaților. Ele s-au suprapus peste probleme sociale importante. Și vreau să vă dau numai un exemplu legat de faptul că noile coduri au creat niște proceduri pe care eu le apreciez ca fiind costisitoare pentru justițiabili și au pus justițiabilul într-o dilemă: „să îmi rezolv problema juridică angrenându-mă într-o procedură complicată și care este costisitoare?” sau „să prioritizez probleme din viața de zi cu zi, renunțând astfel la problema juridică”. Un asemenea raționament al clientelei, în primul rând a influențat avocatul. Pentru că alegerea unui om în sensul de a-și rezolva sau nu o problemă juridică presupune, în esență, și alegerea dacă se duce sau nu să apeleze la un avocat. Și noile coduri încă nu s-au așezat din această perspectivă. Oamenii încă nu înțeleg de ce în procedura civilă, în procedura de regularizare, dosarele se anulează cu atât de mare ușurință, statul român asigurându-și jumătate din taxa judiciară de timbru, pentru că numai jumătate se restituie. Oamenii nu înțeleg de ce este atât de complicat să formezi un dosar. În procedura penală, oamenii nu înțeleg de ce durează atât de mult până ajungi în fața unui judecător să judeci pricina pe fond, în condițiile în care, la nivel declarativ, Codul de procedură penală a fost gândit pentru a asigura celeritatea în procesul penal. Oamenii nu înțeleg și interfața dintre om și sistem este avocatul. Toate problemele acestea legate de întrebările pe care și le pun justițiabilii, dacă îmi permiteți o formulare neacademică, se sparg în capul avocatului. Din această perspectivă, ne este ușor că am găsit un barou funcțional, bine pus la punct, cu un standard administrativ ridicat. Ne este greu să asigurăm conducerea baroului în vremuri complicate pentru profesia noastră, însă nu ne dăm bătăuți.*

Nicolae Cîrstea: Am văzut o legătură destul de strânsă între Barou și Facultatea de Drept, dovadă că și această conferință s-a desfășurat în ultramodernul sediu al Facultății de Drept. Din punct de vedere instituțional, ce alte legături își mai propune Baroul să strângă sau să dezvolte în următoarea perioadă? Legături instituționale naționale, poate internaționale?

Bogdan Valentin Mihăloiu: *Noi am avut o optică de deschidere cu privire la participarea baroului nostru la tot ceea ce înseamnă manifestare în materia congreselor care ne-ar asigura legături cu barourile din statele membre ale Uniunii Europene. Chestiunea pe care noi dorim să o scoatem în evidență este că, dacă vrem să ne modernizăm, noi ca barou,*

dacă vrem să creștem standardul de înțelegere al menirii noastre, este bine să deschidem ochii. Și a deschide ochii înseamnă, cu precădere, să accepți că tot timpul poți să înveți. Prin reprezentanții noștri care participă la congrese reușim să aducem în baroul nostru informații prețioase din perspectiva evoluției altor barouri care, pe considerente care țin de forță financiară, de tradiție, sunt mai sus decât noi. Vreau să vă dau un exemplu: am avut un reprezentant la un congres în Polonia, la Cracovia; colegul nostru a venit cu niște concluzii extrem de interesante despre modul cum este organizată profesia în Polonia, o țară care a aparținut, de asemenea, fostului bloc comunist, însă o țară care se pare că s-a mișcat un pic mai repede decât noi din perspectivă economică, și am putut constata că avocații au fost extraordinar de atenți în a-și ocroti interesele și au crescut standardul profesional și de viață, păstrând stima față de profesie. Am dat acest exemplu pentru a înțelege că, pentru noi, colaborarea aceasta este foarte importantă. Atât colaborarea interprofesională cu alte barouri, dar și cu alte instituții, pentru că noi avem o colaborare corectă cu instanțele, pe care și dumneavoastră ați sesizat-o, avem numeroase întâlniri cu conducerea instanțelor, încercăm să așezăm raporturi profesionale corecte, practică judiciară care să ne ajute, o practică stabilă ne ajută în profesie. De asemenea, facem eforturi foarte mari pentru a asigura un standard corect în ceea ce privește prezența noastră în instanțe, pentru că instanțele din România au suferit la acest capitol. Vreau să vă dau un exemplu care poate vi se pare lipsit de importanță, însă vreau să vă spun că este greu să fii un avocat respectat dacă nu ai un cuier și un spațiu sanitar într-o instanță. Or, chestiunile acestea țin de asigurarea intereselor profesiei, și atunci trebuie să colaborezi cu instanțele, trebuie să încerci să faci ca avocatura să fie ce a fost odată, când avocatul era parte a Ministerului Justiției și se bucura, bineînțeles, de ocrotirea acestei instituții a statului. Acum, prin schimbarea formei de organizare a profesiei, a suferit o degradare percepția sistemului față de avocați. Încet-încet, vrem, din experiența pe care o câpătăm de la alte barouri, de la alte instituții, de la congresele la care merg reprezentanții noștri, să readucem avocatura la poziția pe care cred eu că o merită cu prisosință; suntem parte a procesului judiciar pe toate palierele lui și o justiție de calitate presupune să lași avocatul sau să-l așezi acolo unde îi este locul cu adevărat, nu să îi minimalizezi contribuția sau să îi iei din această stimă pe care toți avocații și-o poartă, pentru că nu este firesc. Avem aceleași studii ca și colegii magistrați și încercăm să ducem o muncă de calitate corespunzătoare sau similară cu munca pe care dumnealor o desfășoară.

Nicolae Cîrstea: Practic, prestigiul profesiei, în ansamblul ei, depinde până la urmă de ceea ce face fiecare dintre membrii profesiei. Cum reușiți dumneavoastră să fiți în slujba avocaților în această demnitate de consilier? Cum le reprezentați interesele în cadrul baroului? Cum reușiți să îi faceți pe colegi să vadă că efectiv lucrați în sprijinul profesiei, și nu în sprijinul dumneavoastră personal? Adică nu sunteți neapărat membru al Consiliului Baroului pentru că doriți o clientelă superioară? Cum îi convingeți pe colegi că sunteți membru al Consiliului și că lucrați pentru ei?

Bogdan Valentin Mihăloiu: *Vreau să vă spun că baroul este un organism viu și îi asigurăm vitalitatea printr-o cheie care se numește comunicare: fi în fiecare zi între colegi, comunică cu ei eficient, încearcă să preiei din rândul lor problemele reale ale corpului avocaților, du-le în Consiliu, transformă-le în inițiative care să ușureze activitatea colegilor și îți vei îndeplini funcția de reprezentare. Este singurul resort prin care eu cred că putem să rezolvăm întrebarea aceasta: „De ce m-au trimis colegii în Consiliu?”. Trebuie să fi în permanență în contact cu ei, să comunici permanent. Avocații au o chestiune pe care eu o definesc ca fiind o sensibilitate a profesiei. Dacă vrei să fii decan sau consilier cu adevărat, trebuie să îi ascuți tot timpul, dar trebuie să fie o aplecare către ascultare de calitate, nu una formală. Într-un organism atât de viu și atât de complex cum este un barou, dacă ești rupt de corpul lui și nu comunici cu membrii baroului, nu ai cum să asiguri reprezentarea, fie că ești consilier, fie că ești decan. Avem această chestiune importantă: decanul nostru este cadru didactic. Am făcut această subliniere pentru că domnia sa este și pedagog, iar pedagogul are această calitate, pe care, încet-încet, ne-a indus-o și nouă și pe care am preluat-o în mod pozitiv, de a ști să asculte, de a ști să transpună ideile pe care le preia de la colegi în inițiative. Asta trebuie să facem toți, și eu zic că asta și facem, comunicăm cu colegii, preluăm doleanțele dumnealor, le transformăm în inițiative în cadrul ședințelor de Consiliu; dacă ele vor ajunge și hotărâri ale Consiliului, înseamnă că ne-am atins scopul de reprezentare sau mandatul pe care ni l-au dat atunci când ne-au ales.*

Nicolae Cîrstea: *Vă mulțumesc. Mi-ar face o plăcere deosebită să fim împreună și la apropiata inaugurare a bibliotecii baroului, care cred că este cea mai importantă bibliotecă a unui barou în afara Bucureștiului, și, de asemenea, sper să mai avem ocazia să mai discutăm și în viitor despre inițiative, despre proiecte și, cu siguranță, să ne vedem la următoarea conferință, sper la fel de bine organizată și care să se bucure de speakeri la fel de importanți și penetranți pentru colegii care sunt în sală.*

Bogdan Valentin Mihăloiu: *Și eu vă mulțumesc. Vă lansez invitația de acum să fiți prezent alături de noi la deschiderea uneia dintre bibliotecile importante pe care noi dorim să o facem. Ne bucurăm dacă această conferință pe care noi am organizat-o a putut fi privită din exterior așa cum am privit-o și noi din interior, ca pe o lucrare de calitate. În luna decembrie, lansăm publicului doritor o bibliotecă extrem de consistentă, iar aprecierile dumneavoastră sunt de natură să ne bucure. Dacă aceasta este percepția dumneavoastră, înseamnă că ceea ce am gândit noi este o chestiune pozitivă și ne bucurăm că am adus-o la îndeplinire. Vă mulțumesc și eu.*

Nicolae Cîrstea: *Vă mulțumesc și vă urez succes.*

Bogdan Valentin Mihăloiu: *Vă mulțumesc, la fel.*